

Yabancı Dil olarak Türkçe Öğretimi Alanında Yazılmış Yüksek Lisans Tezlerinde Geçen Anahtar Kelimelere İlişkin Bir İçerik Analizi

Neslihan MUZAFFER¹, Arzu ÇEVİK²

¹Bartın Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Bartın, Türkiye
<https://orcid.org/0000-0001-6725-5612>

²Bartın Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Bartın, Türkiye
<https://orcid.org/0000-0001-9673-847X>

Email: 21594676n@gmail.com, arzu021@gmail.com

Türü: Derleme Makalesi (Alındı: 08.09.2021 - Kabul: 07.12.2021)

Öz

Bu çalışmanın amacı Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi alan yazınında çalışılmış yüksek lisans tezlerinde geçen anahtar kelimelerinin kullanım sıklığını ortaya koymak ve bu doğrultuda alan yazınında yüksek lisans tezlerinde hangi konularda yoğunlaştığını belirlemeye çalışmaktır. Çalışmanın örneklemini 2015-2021 yılları arasında yayımlanmış 90 bilimsel yüksek lisans tezleri oluşturmaktadır. Nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi yöntemi kullanılmış; veriler içerik analizi tekniğiyle konularına göre gruplandırılmıştır. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında yazılmış yüksek lisans tezlerinde geçen anahtar kelimeler temel dil becerilerinden dil öğretim yöntemlerine; dünyada ve Türkiye’de Türkçe öğretiminden öğretmen yeterliliklerine kadar birçok farklı tema altında sınıflandırılmıştır. Bu temalar şunlardır: Dil öğretimi, dil öğretim kuramları, dil öğretim yöntem ve teknikleri, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi tarihçesi, dünyada ve Türkiye’de Türkçe öğretimi, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde temel beceriler, yabancı dil olarak Türkçe öğretim programı, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde materyal ve teknoloji kullanımı, Türkçe okutmanlarının yeterlilikler, Öğrenci yeterlilikleri/ becerileri/ başarıları, kültür öğretimi temalarıdır. Araştırma sonucunda 2015-2021 yılları arasında en çok çalışılan dil becerisinin okuma becerisidir. Okuma becerisinin sonra en fazla frekans oranına sahip olan yazma beceri alanıdır. Dinleme ve konuşma becerisiyle ilgili anahtar kelimelerinin frekansı düşük tespit edilmiştir. Alanda bu becerilerle ilgili çalışmaların artırılması gerektiği düşünülmektedir. Bazı temalarda anahtar kelime sayı ve frekansının düşük olması belirtilen yıllarda konu ile ilgili çalışmaların yetersiz olduğunu göstermektedir.

Anahtar Sözcükler: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi, Yüksek Lisans Tezi, Anahtar Kelimeler, İçerik Analizi

A Content Analysis of Keywords in Master's Theses Written in the Field of Teaching Turkish as a Foreign Language

Abstract

The aim of this study is to reveal the frequency of use of the keywords in the master's theses studied in the field of Teaching Turkish as a Foreign Language and to try to determine on which subjects the master's theses are concentrated in the literature. The sample of the study consists of 90 scientific master's theses published between 2015-2021. Document analysis method, one of the qualitative research methods, was used; The data were grouped according to their subjects by content analysis technique. Key words in master's theses written in the field of teaching Turkish as a foreign language, from basic language skills to language teaching methods; It has been classified under many different themes from teaching Turkish to teacher qualifications in the world and in Turkey. These themes are: Language teaching, language teaching theories, language teaching methods and techniques, history of teaching Turkish as a foreign language, teaching Turkish in the world and in Turkey, foreign language Basic skills in teaching Turkish as a foreign language, Turkish curriculum as a foreign language, use of materials and technology in teaching Turkish as a foreign language, Turkish instructors' qualifications, Student competencies/skills/achievements, culture teaching themes. As a result of the research, reading skill is the most studied language skill between 2015-2021. It is the writing skill area that has the highest frequency ratio after reading skill. The frequency of the keywords related to listening and speaking skills was found to be low. It is thought that studies on these skills should be increased in the field. The low number and frequency of keywords in some themes indicates that the studies on the subject were insufficient in the mentioned years.

Keywords: Teaching Turkish As A Foreign Language, Master's Thesis, Keywords, Content Analysis

Giriş

Küreselleşen dünyayla birlikte teknolojik ve bilimsel çalışmalar ülkelerin kalkınması için önemli bir yere sahiptir. Bu çalışmaların gerçekleşebilmesi için doğru ve açık bir bilgi birikimine sahip olmak gereklidir. Gereksiz ve yanlış olan tüm bilgiler çalışmaların sürecini ekonomik işlevsellik açısından zarar vermektedir. Teknolojinin dezavantajlarından olan yanlış bilgi çokluğu doğru bilginin seçilebilmesini zorlaştırmaktadır. Araştırmacıların iyi bir bilgi birikimine sahip olabilmeleri için doğru bilgiye ulaştıracak anahtar kelimeleri iyi bilmeleri gereklidir. İnternet kullanımının artmasıyla beraber arama motorlarına istenilen bilgiye ulaşılması için anahtar kelimelerden yararlanması gereklidir. Bu da anahtar kelimelerinin önemini arttırmıştır.

Kelime, ifade etmek istediğimiz düşüncelerin, tavırların göstergesidir (Özbay ve Melanlıoğlu,2008).Şüphesiz ki bireyin okuduklarını anlaması, gördüklerini anlatması kelimelerle gerçekleşir. Kelime dağarcığı geniş olan bireyler, duygu ve düşüncelerini daha kolay ve anlaşılır ifade edecektir. Kelimelerin tam anlamıyla öğrenilmesi ve kullanılması, ancak kelimelerin yerli yerinde kullanılmasıyla mümkün olacaktır. Böylelikle kendinin anlaşılmasını isteyen her birey doğru kelimeyi seçerek kendini anlatacaktır. İnsan ihtiyaçları doğrultusunda kelimeleri kullanacaktır. İnsanın kendini anlatması için kullandığı araç dildir. Dile yardımcı olansa kelime ve kelime varlıklarıdır. Anlamak ve anlatmakta kelimelerin gücünü hafife almamak gerektiği görülmektedir.

Ülkemizde binlerce makale yayımlanmasına rağmen bu makalelere yapılan atıf sayısının az olması, üretilen çalışmaların bilimsel ölçütler açısından yetersiz olmasıyla ilgili olduğu gibi anahtar kelimelerin yanlış seçimiyle de ilgilidir (Kabaca ve Erdoğan, 2007: 55).Yazar anahtar kelimeleri seçerken başka çalışmalara kaynaklık sağlamak istiyorsa ve içeriğini iyi yansıtmak istiyorsa doğru anahtar kelime seçimine dikkat etmelidir.

Araştırmacılar genel bir çalışmaya karar verir vermez, çalışmalarlarıyla ilgili temel kaynakları bulmada kullanabilecekleri kelime veya kelime gruplarından oluşan bazı “araştırma terimlerini” belirlemeye ihtiyaç duyarlar. Bu tip kelime veya kelime grupları “tanımlayıcılar” olarak da adlandırılırlar. Bunlar, araştırmanın problem ifadesinin en önemli kelimeleri mahiyetindedir (Fraenkel ve Wallen’den aktaran, Tatar ve Tatar, 2008, s.94). Bilimsel araştırmalarda ve literatür taramasında ne kadar önemli bir yere sahip olduğu görülmektedir.

Kelimeler boş semboller değildir. İletişimde yer alan her kelimenin ardında bir kabuller dünyası yer almaktadır(Barın, 2004). Kelimelerin verdiği anlam bireyi ulaşmak istediği amaca götürür. Kelimeler amaca giderken araç olarak kullanılması bu kabullerin varlığının göstergesidir. Birey ulaşmak istediğine anlamların verdiği iletiyle ulaşır.Anahtar kelimelerle yapılan taramalar araştırmacıya zaman açısından ekonomiklik sağlar.Araştırmacıların bilgi yığınları arasından istedikleri bilgiye kolayca ulaşabilmeleri için iyi bir bilgi okuryazarı olmaları gerekir. Kütüphane ya da internet ortamında bilimsel içerikleri yayınları tararken amaca uygun olan bilgiye erişebilmek, etkili tekniklerin kullanılmasına bağlıdır. Araştırmacılar internette bilgi ararken Google, ERIC, BEI ve DOAJ gibi çevrim içi tarama ortamlarına başvurur (Toy ve Tosunoğlu, 2007: 4). Yayın sahipleri anahtar kelimeleri seçerken dikkat etmeli; anahtar kelimeler konu başlığını kapsar nitelikte olmalıdır. Araştırmacı anahtar kelimeleri belirlerken kendinden sonraki araştırmacılara kolaylık sağlayacak şekilde dikkatle belirlemelidir. Konuyla ilgili olmayan anahtar kelimeler

araştırmacılar için zaman kaybına yol açabilir. Araştırmacılar aradıkları konuyla ilgili anahtar kelime girdiklerinde zaman kaybı olmadan aradığını bulma şansına sahip olmalıdır.

Doğru anlamlandırma, iletişim için olmazsa olmazlardan biridir. İçeriğin alıcıya doğru iletilmesinde, kelime bilgisi oldukça önemli bir görev üstlenmektedir. Kelime bilgisinin yetersiz olduğu durumlarda da gönderici, iletiyi alıcıya doğru aktarmakta sorun yaşar. Konuşma, okuma, yazma gibi temel dil becerilerinin beraber kullanılmalarında kelime bilgisi önemli bir görev üstlenir (Krashen'den aktaran Kocaman ve Kızılkaya, Cumaoglu, 2014, s. 293).

Herhangi bir alanda ve konuda çalışma yapacak araştırmacılar, çalışmalarına evvela alan yazını taraması ile başlamaktadırlar. Alan yazını taraması sayesinde, konunun önceden çalışılıp çalışılmadığı, çalışılmışsa hangi boyutlarının çalışıldığı görülmekte, çalışma konusuna uygun bilgi ve belgeler toplanabilmektedir (Erdem vd., 2015) . Alan yazındaki yüksek lisans tezlerindeki anahtar kelimelerin tespiti, hangi konuların daha çok çalışılıp hangi konularının daha az çalışıldığına dair bilgi vermektedir. Bu tespitin sonuçları hangi alanda eksiklik varsa o alandaki eksiklerin giderilmesine zemin hazırlar. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında yazılan yüksek lisans tezlerindeki anahtar kelimeler incelendiğinde alanda hangi çalışmalara yoğunlaştığı hangi konulara yoğunlaşmadığına dair bilgi edinebilmektedir. Böyle bir düşüncenin çalışması olan bu çalışmada Yabancılara Türkçe öğretimi alanında son beş yılda yazılan yüksek lisans tezlerinde geçen anahtar kelimeleri incelemek ve tematik bir durum tespiti yapmak istenmiştir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırma, Yabancılara Türkçe öğretimi alanında yazılan yüksek lisans tezlerinde geçen anahtar kelimeleri tespit etmek ve alanda hangi konular üzerinde yoğunlaştığını belirlemektir. Bu araştırma, yüksek lisans tezlerinde kullanılan anahtar kelimeleri tespit etmeyi amaçlamıştır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Dil öğretimi ile ilgili anahtar kelimeler nelerdir ?
2. Dil öğretim yöntem ve teknikleriyle ilgili anahtar kelimeler nelerdir ?
3. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi tarihçesiyle ilgili anahtar kelimeler nelerdir ?
4. Dünyada ve Türkiye'de Türkçe öğretimiyle ilgili anahtar kelimeler nelerdir ?
5. Dil becerileriyle ilgili anahtar kelimeler nelerdir ?
6. Yazma becerisiyle ilgili anahtar kelimeler nelerdir ?
7. Konuşma becerisiyle ilgili anahtar kelimeler nelerdir ?
8. Okuma becerisiyle ilgili anahtar kelimeler nelerdir ?
9. Dinleme becerisiyle ilgili anahtar kelimeler nelerdir ?
10. Sözcük öğretimiyle ilgili anahtar kelimeler nelerdir ?
11. Dil öğretim kuramlarıyla ilgili anahtar kelimeler nelerdir ?
12. Yabancı dil olarak Türkçe öğretim programıyla ilgili anahtar kelimeler nelerdir ?
13. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde materyal ve teknoloji kullanımı ile ilgili anahtar kelimeler nelerdir ?
14. Dil bilgisi öğretimiyle ilgili anahtar kelimeler nelerdir ?
15. Türkçe okutmanlarının yeterlilikleri ile ilgili anahtar kelimeler nelerdir ?
16. Öğrenci yeterlilikleri/ becerileri/ başarıları ile anahtar kelimeler nelerdir ?
17. Kültür öğretimi ile ilgili anahtar kelimeler nelerdir ?

Materyal ve Metod

Bu araştırmada Yabancı dil olarak Türkçe öğretilimi alan yazınında çalışılmış yüksek lisans tezlerinde geçen anahtar kelimelerinin saptanması amaçlandığından doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 2015-2021 yılları arasında yabancı dil olarak Türkçe öğretilimi alanında yazılmış yüksek lisans tezleri 90 yüksek lisans tezi üzerinde çalışılmıştır.

Verilerinin Toplanması

Araştırmaların verileri doküman analizi tekniğiyle toplanmıştır. 2015-2021 yılları arasında geçen yüksek lisans tezlerine 02.09.2021 tarihinde bu adres üzerinden www.yok.tr kullanılarak erişilmiştir.

Verilerin Analizi

Verilerin analizi içerik analizi yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramalara ve ilişkilere ulaşmaktır. İçerik analizinde temelde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde organize ederek yorumlamaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Elde edilen verilerin frekansı belirlenmiş ve bulgular bu yolla saptanmıştır.

Bulgular

Birinci Alt Amaca İlişkin

Dil öğretilimi ilgili anahtar kelimeleri belirlemek amacıyla frekans analizi yapılmıştır. Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1.Dil Öğretilimi ile İlgili Anahtar Kelimelere İlişkin Bulgular

Anahtar Kelime	f
1 Yabancılara Türkçe Öğretilimi	51
2 Yabancılara Dil olarak Türkçe Öğretilimi	10
3 Türkçe Öğretilimi	8
4 Yabancı Dil Olarak Türkçe	8
5 Yabancı Dil Türkçe	3
6 Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretilimi	1
7 Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretilimi	4
8 Yabancılara Türkçe Öğretilim Yöntemleri	1

9 Yabancılara Türkçe Eğitimi	1
10 Türkçe Eğitimi	2
11 Yabancı Dil Öğrenimi	1
12 Dil Öğretimi	7
13 Dil Öğretim Materyalleri	1
14 İkinci Dil İdeal Benliği	1
15 İkinci Dil Toplum Benliği	1
16 Dil Bilgisi Öğretim Yöntemleri	1
17 Dil Bilgisi	2
18 İki Dillilik	1
19 Yabancı Dil	6
20 Türkçe	5
21 Teknoloji Tabanlı Dil Öğretimi	1
22 Dil Edinimi	1
23 Dil	6
24 İlkeler	1
25 Eğilimler	1
26 Kazanım	1
27 Uyum	1
28 Veriler	1
29 Uzaktan Eğitim	1
30 Sınıf içi Etkinlikleri	1
31 Beceri Etkinlikleri	1
32 Beden Dili	1
33 Özel Öğretim	1
34 Dil Öğrenme	1
35 Öğretim Programı	1
36 Öğretim Birliği	1
37 Program Sorunu	1
38 Türkçe Eğitimi	1

39 Yabancı Dil Öğretimi	2
40 Çok dillilik	1
41 Türkçe	1
42 Bilgisayar Destekli Dil Eğitimi	1
43 Türk Dili ve Kültürü Eğitimi	1
44 İletişimsel Dil Öğretimi	1
45 Yabancı Dil Öğrenimi	1
46 Yabancı Dil	2
Toplam	148

Tablo 1’de sunulan verileri incelediğimizde, dil öğretimi konusunda yazılan yüksek lisans tezlerinde 46 anahtar kelime içermektedir. Bu anahtar kelimelerin kullanım sıklığı ise 149’dur. Bu temada frekansı en yüksek olan anahtar sözcükler; yabancılara Türkçe öğretimi, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, Türkçe öğretimi gibi sözcüklerdir.

İkinci Alt Amaca İlişkin

Dil öğretim yöntem ve teknikleri belirlemek amacıyla frekans analizi yapılmıştır. Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2.Dil Öğretim Yöntem ve Teknikleri ile İlgili Anahtar Kelimelere İlişkin Betimsel Veriler

Anahtar Kelime	f
1 Yabancılara Türkçe Öğretim Yöntemleri	1
2 Eğitsel Oyun	1
3 Çoklu Ortam	2
4 Çoklu Ortam Dipnotları	1
5 Dijital Hikaye Anlatımı	1
6 Kelime Ağı oluşturma	1
7 Eğitsel Web Sitesi	1
8 Yabancılara Türkçe Öğretim Yöntemleri	1
9 Pantomim	1
10 Çevrimiçi Öğrenme	1
11 Öğretim Yöntemleri	1
12 Alternatif Değerlendirme Yöntemleri	1

Toplam

13

Tablo 2’de sunulan verileri incelediğimizde, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan yöntem ve teknik ile yeterli çok fazla anahtar kelime tespit edilmemiştir.

Dil öğretim yöntem ve teknikleri konusunda yazılan makalelerde 12 anahtar kelime dâhil edilmiştir. Toplam frekansı 12 olan anahtar kelimeler; eğitsel oyun, kelime ağı oluşturma tekniği, pandomim ve çoklu ortam gibi birçok yöntem ve teknik içermektedir.

Üçüncü Alt Amaca İlişkin

Türkçe öğretimi tarihçesiyle ilgili anahtar kelimeleri belirlemek amacıyla frekans analizi yapılmıştır. Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Tarihçesi ile İlgili Anahtar Sözcüklere İlişkin Betimsel Veriler

Anahtar Kelime	f
1 Divanü Lügati“t-Türk	2
2 Mukaddimetül Edeb	1
3 Çağatay Türkçesi	1
4 Altay Dil Teorisi	1
5 Türkiye Türkçesi	1
6 Türkiye Türkçesi	1
7 Yeni Uygur Türkçesi	1
8 Uygurların Tarihi	1
Toplam	9

Tablo 3’te sunulan verileri incelediğimizde, Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi tarihçesi ile ilgili 8 anahtar kelime tespit edilmiştir. Bu anahtar kelimelerin kullanım sıklığı ise 9’dur. Frekansı en yüksek olan anahtar kelimenin “Divanü Lügati“t-Türk” olduğu dikkat çekmektedir. Türkçe öğretimi tarihçesiyle ilgili çok fazla anahtar kelimeye tespit edilmemiştir.

Dördüncü Alt Amaca İlişkin

Dünyada ve Türkiye’de Türkçe öğretimi ile ilgili anahtar kelimeleri belirlemek amacıyla frekans analizi yapılmıştır. Tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 4. Dünyada ve Türkiye’de Türkçe Öğretimi ile İlgili Anahtar Sözcüklere İlişkin Betimsel Veriler

Anahtar Kelime	f
-----------------------	----------

1 Moğollara Türkçe Öğretimi	1
2 Mısırdaki Türkçe Öğretimi	1
3 Yunus Emre Enstitüsü	1
4 Arapça	1
5 Farsça	1
6 Moğolca	1
Toplam	6

Tablo 4’te sunulan verileri incelediğimizde, Dünyada ve Türkiye’de Türkçe öğretimi ile ilgili çok fazla anahtar kelime tespit edilmemiştir. Dünyada ve Türkiye’de Türkçe öğretimi konusu çerçevesinde yazılan yüksek lisans tezlerinde 6 anahtar kelime tespit edilmiştir. Bu anahtar kelimelerin kullanım sıklığı ise 6’dır. Anahtar kelimeler; Kerkük, Arapça, Farsça, Moğolca gibi kelimelerden oluşmaktadır.

Beşinci Alt Amaca İlişkin

Dil becerileri ile ilgili anahtar kelimeleri belirlemek amacıyla frekans analizi yapılmıştır. Tablo 5’te sunulmuştur.

Tablo 5. Dil Becerileri ile İlgili Anahtar Sözcüklere İlişkin Betimsel Veriler

Anahtar Kelime	f
1 Dil Becerileri	1
2 Anlama Becerisi	1
3 Temel Dil Becerileri	1
Toplam	3

Tablo 5’te sunulan verileri incelediğimizde dil becerileri ile ilgili çok fazla anahtar kelime tespit edilmemiştir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde temel beceriler ile ilgili yüksek lisans tezlerinde dil becerileriyle ilgili 3 anahtar kelime tespit edilmiştir. Bu anahtar kelimelerin kullanım sıklığı ise 3’tür.

Altıncı Alt Amaca İlişkin

Yazma becerisi ile ilgili anahtar kelimeleri belirlemek amacıyla frekans analizi yapılmıştır. Tablo 6’da sunulmuştur.

Tablo 6. Yazma Becerisi ile İlgili Anahtar Sözcüklere İlişkin Betimsel Veriler

Anahtar Kelime	f
1 Yazma Becerisi	1

2 Yaratıcı Yazma	1
3 Yazma Kaygısı	1
4 Yazma Eğitimi	2
5 Akademik Yazı	1
6 Orijinal Cümle	1
7 Yazma Kaygısı	1
8 Otantik Yazma	1
9 Özel Yazma	1
10 Yazma Öz Yeterliliği	1
11 Yazma Gelişim Dosyası	1
12 Sadeleştirilmiş Cümle	1
13 Alfabe	1
14 Alfabe Farklılıklarının Etkisi	1
15 Yazma Öğretimi	1
16 Yazma Becerilerine Yönelik Etkinlik	1
17 Yazma Etkinlikleri	1
Toplam	18

Tablo 6’da sunulan verileri incelediğimizde, yazma becerisi ile ilgili çok fazla anahtar kelime tespit edilmiştir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisi ile ilgili yüksek lisans tezlerinde 17 anahtar kelime tespit edilmiştir. Bu anahtar kelimelerin kullanım sıklığı 18’dir.

Yedinci Alt Amaca İlişkin

Konuşma becerisi ile ilgili anahtar kelimeleri belirlemek amacıyla frekans analizi yapılmıştır. Tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 7. Konuşma Becerisi ile İlgili Anahtar Sözcüklere İlişkin Betimsel Veriler

Anahtar Kelime	f
1 Konuşma	2
Toplam	2

Tablo 7’de sunulan verileri incelediğimizde Konuşma becerisi ile ilgili çok fazla anahtar kelime tespit edilmemiştir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde konuşma becerisi ile ilgili yüksek lisans tezlerinde 1 anahtar kelime tespit edilmiştir. Bu anahtar kelimenin kullanım

sıklığı ise 2'dir. Konuşma becerisiyle ilgili çok az anahtar kelimeye yer verildiği tespit edilmiştir.

Sekizinci Alt Amaca İlişkin

Okuma becerisi ile ilgili anahtar kelimeleri belirlemek amacıyla frekans analizi yapılmıştır. Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8.Okuma Becerisi ile İlgili Anahtar Kelimelere İlişkin Betimsel Veriler

Anahtar Kelime	f
1 Okuma	1
2 Okuma Eğitimi	1
3 Refik Halit Karay	1
4 Eskici ve Testi Hikâyeleri	1
5 Memduh Şevket Esendal	1
6 Ömer Seyfettin	1
7 Okuma Becerileri	1
8 Tahir Nejat Gencan	1
9 Okuma Anlama	2
10 Okunabilirlik	1
11 Okunabilirlik Düzeyleri	1
12 Akademik Okuryazarlık	1
13 Kullanılabilirlik	1
14 Okuma Becerisi	2
15 Uyarlanmış Metinler	1
16 Edebi Metinler	1
17 Okuma Metinleri	4
18 Metin Uyarlama	1
19 Uyarlama	2
20 Sadeleştirilmiş Metin	1
21 Sadeleştirme	3
22 Metin	2
23 Özgün Metin	2
24 Metinsellik Ölçütleri	1

25 Metin Oluşturma Süreçleri	1
26 Çelebioğlu	1
27 Metin altı Sorusu	1
28 Metin altı Soruları	1
29 Mustafa Kutlu	1
30 Sabahattin Ali	1
31 Halide Edip Adivar	1
Toplam	41

Tablo 8’de sunulan verileri incelediğimizde, okuma becerisi ile ilgili çok fazla anahtar kelime tespit edilmiştir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde okuma becerisi ile ilgili yüksek lisans tezlerinde 31 anahtar kelime tespit edilmiştir. Bu anahtar sözcüklerin kullanım sıklığı ise 41’dir. Temel dil becerilerine bakıldığında en fazla anahtar kelimeye okuma becerisinde yer verildiği tespit edilmiştir.

Dokuzuncu Alt Amaca İlişkin

Dinleme becerisi ile ilgili anahtar kelimeleri belirlemek amacıyla frekans analizi yapılmıştır. Tablo 9’da sunulmuştur.

Tablo 9. Dinleme Becerisi ile İlgili Anahtar Kelimelere İlişkin Betimsel Veriler

Anahtar Kelime	f
1 Dinleme	1
2 Dinleme Anlama	1
3 Dinleme Metinleri	1
4 Sesli Metinler	1
5 Dinlenebilirlik	1
Toplam	5

Tablo 9’da sunulan verileri incelediğimizde, dinleme becerisi ile ilgili çok fazla anahtar kelime tespit edilmemiştir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dinleme becerisi ile ilgili yüksek lisans tezlerinde 5 anahtar kelime tespit edilmiştir. Bu anahtar kelimelerin kullanım sıklığı ise 5’tir. Dinleme becerisiyle ilgili çok az anahtar kelimeye yer verildiği tespit edilmiştir.

Onuncu Alt Amaca İlişkin

Sözcük öğretimi ile ilgili anahtar kelimeleri belirlemek amacıyla frekans analizi yapılmıştır. Tablo 10’da sunulmuştur.

Tablo 10. Sözcük Öğretimi ile İlgili Anahtar Sözcüklere İlişkin Betimsel Veriler

Anahtar Kelime	f
1 Kelime Öğretimi	3
2 Sözcük Öğretimi	2
3 Sözcük Öğretim Teknikleri	1
4 Söz Varlığı	9
5 Atasözleri	1
6 Atasözü	2
7 Deyimler	1
8 Sözlük	1
9 Sıklık Sözlüğü	1
10 Kelime Bilgisi	1
11 Kalıp sözler	2
12 Kalıp İfadeler	1
13 Sözlü Dilin Kelime Sıklığı	1
14 Sıklık	1
15 Yaygınlık	1
16 Dağılım	1
17 Sözlük Sıklık İzlencesi	1
18 Kelime Öğretim Stratejileri	1
Toplam	31

Tablo 10’da sunulan verileri incelediğimizde, sözcük öğretimi ile ilgili çok fazla anahtar kelime tespit edilmiştir. Yüksek lisans tezlerinde sözcük öğretimi konusunda 18 anahtar kelime tespit edilmiştir. Bu anahtar kelimelerin kullanım sıklığı ise 31’dir. Frekansı yüksek olan anahtar kelimenin “Söz varlığı” olduğu dikkat çekmektedir.

Onbirinci Alt Amaca İlişkin

Dil öğretim kuramları ile ilgili anahtar kelimeleri belirlemek amacıyla frekans analizi yapılmıştır. Tablo 11’ de sunulmuştur.

Tablo 11. Dil Öğretim Kuramları ile İlgili Anahtar Sözcüklere İlişkin Betimsel Veriler

Anahtar Kelime	f
1 Öğrenen Özerkliği	1
2 Motivasyonel Benlik Sistemi	1
3 Öz yeterlilik	1
4 Motivasyon	1
5 Teknoloji Tabanlı Dil Öğretimi	1
6 Bilişsel Öğrenme Düzeyleri	1
7 Bloom Taksonomisi	1
8 Yenilenmiş Bloom Taksonomisi	1
9 İletişim Kurma İstekliliği	1
10 Etkinlik Temelli Öğrenme	1
11 Etkinlik Kuramı	1
12 Tutum	2
13 Kaygı	1
14 Beklenti	1
Toplam	15

Tablo 11’de sunulan verileri incelediğimizde, dil öğretim kuramlarıyla ilgili çok fazla anahtar kelime tespit edilmiştir. Dil Öğretim Kuramları konusunda yazılan yüksek lisans tezlerinde 14 anahtar kelime tespit edilmiştir. Kelimelerin toplam frekansı 15 olup tutum 2, diğer kelimeler ise 1 frekansa sahiptir. Bu anahtar kelimeler; öğrenen özerkliği, motivasyonel benlik sistemi, motivasyon, öz yeterlilik, kaygı, beklenti Etkinlik kuramı gibi birçok dil öğretim yaklaşımını içermektedir.

Onikinci Alt Amaca İlişkin

Yabancı dil olarak Türkçe öğretim programıyla ilgili anahtar kelimeleri belirlemek amacıyla frekans analizi yapılmıştır. Tablo 12’de sunulmuştur.

Tablo 12.Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Programı ile İlgili Anahtar Sözcüklere İlişkin Betimsel Veriler

Anahtar Kelime	f
1 B1 Dil Düzeyi	1
1 B2 Dil Düzeyi	1
3 Diller için Avrupa Ortak Çerçeve Metni	1

4 Avrupa Diller için Ortak Başvuru Çerçevesi	1
5 TU dizisi	1
6 A1-A2 Seviyesi	1
7 A2	1
8 Avrupa Programı Ortak Çerçeve Programı	1
Toplam	8

Tablo 12’de sunulan verileri incelediğimizde, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi programı ile ilgili çok fazla anahtar kelime tespit edilmemiştir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi programı konusunda yazılan yüksek lisans tezlerinde 8 anahtar kelime tespit edilmiştir. Anahtar kelimelerin hepsi 1 frekansa sahiptir. Bu anahtar kelimelerin kullanım sıklığıda 8’dir.

Onüçüncü Alt Amaca İlişkin

Teknoloji ve materyal kullanımı ile ilgili anahtar kelimeleri belirlemek amacıyla frekans analizi yapılmıştır. Tablo 13’de sunulmuştur.

Tablo 13. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Teknoloji ve Materyal Kullanımı ile İlgili Anahtar Sözcüklere İlişkin Betimsel Veriler

Anahtar Kelime	f
1 Video	1
2 Materyal	1
3 Görsel	1
4 Görsel ve İşitsel Materyaller	1
5 Çizgi Film	1
6 Film	1
7 Sosyal Medya	1
8 Hikâye Kitapları	2
9 Hikâye Kitabı	1
10 Yabancılarla Türkçe Öğretimi Ders Kitabı	2
11 Hikâye metni	1
12 Hikâye	2
13 Hikâye Kitabı	2
14 Hikâye Anlatma	1
15 Ders Kitapları	12

16 Ders Kitabı	2
17 İstanbul Yabancılar için Türkçe Öğretim Seti	1
18 Ölçme Değerlendirme	2
19 Yabancı Dil Öğretim Kitapları	1
20 Yedi İklim Türkçe Serisi Ders Kitapları	1
21 Yardımcı Okuma Kitabı	1
22 Zenginleştirilmiş Kitap	1
23 Kahoot	1
24 Web.2	1
25 Web.2 Araçları	1
Toplam	42

Tablo 13'te sunulan verileri incelediğimizde, teknoloji ve materyal kullanımı ile ilgili çok fazla anahtar kelime tespit edilmiştir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde teknoloji ve materyal kullanımı temasına dâhil edilen yüksek lisans tezlerinde frekansı 42 olan 25 anahtar kelime tespit edilmiştir.

Ondördüncü Alt Amaca İlişkin

Dil bilgisi öğretimi ile ilgili anahtar kelimeleri belirlemek amacıyla frekans analizi yapılmıştır. Tablo 14'de sunulmuştur.

Tablo 14. Dil Bilgisi Öğretimi ile İlgili Anahtar Sözcüklere İlişkin Betimsel Veriler

Anahtar Kelime	f
1 Bağlaç	1
1 Bağlaçlar	1
3 Örtülü Anlam	1
4 Derinlik Boyutu	1
5 Genişlik Boyutu	1
6 Fiilimsi	1
7 Fiilimsiler	1
8 Biçimbirim	2
9 Biçim-anlam-kullanım	1
10 Söz eylemler	2

11 Derlem Bilim	1
12 Dil Bilgisi Öğretimi	1
Toplam	14

Tablo 14’te sunulan verileri incelediğimizde, dil bilgisi öğretimi ile ilgili çok fazla anahtar kelime tespit edilmemiştir. Yüksek lisans tezlerinde dil bilgisi öğretimi konusunda 12 anahtar kelime tespit edilmiştir. Bu anahtar kelimelerin kullanım sıklığı ise 14’tür.

Onbeşinci Alt Amaca İlişkin

Türkçe okutmanlarının yeterlilikleri ile ilgili anahtar kelimeleri belirlemek amacıyla frekans analizi yapılmıştır. Tablo 15’de sunulmuştur.

Tablo 15. Türkçe Okutmanlarının Yeterlilikleri ile İlgili Anahtar Sözcüklere İlişkin Betimsel Veriler

Anahtar Kelime	f
1 Öğretmen Yeterlilikleri	1
2 Öğretmen Geri Bildirimi	1
3 Öğretici Görüşleri	2
4 Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri	1
5 Yazılı Düzeltici Dönüt	1
6 Yazılı Geri Bildirimi	1
7 Sözlü Düzeltici Geri Bildirimler	1
Toplam	8

Tablo 15’te sunulan verileri incelediğimizde, Türkçe okutmanlarının yeterlilikleri ile ilgili çok fazla anahtar kelime tespit edilmemiştir. Türkçe okutmanlarının yeterlilikleri temasına dâhil edilen tezlerde frekansı 8 olan 7 anahtar kelime tespit edilmiştir.

Onaltıncı Alt Amaca İlişkin

Öğrenci yeterlilikleri, becerileri, başarıları ile ilgili anahtar kelimeleri belirlemek amacıyla frekans analizi yapılmıştır. Tablo 16’da sunulmuştur.

Tablo 16. Öğrenci Yeterlilikleri / Becerileri / Başarıları ile İlgili Anahtar Sözcüklere İlişkin Betimsel Veriler

Anahtar Kelime	f
1 Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri	1

2 Akran Geri Bildirimi	1
3 Yabancı Öğrenciler	5
4 Yabancılar	1
5 Yabancı Uyruklu Öğrenciler	3
6 Yabancı Uyruklu	1
7 Sözel Hatalar/Hata	2
Toplam	14

Tablo 16’da sunulan verileri incelediğimizde, Öğrenci yeterlilikleri, becerileri, başarıları ile ilgili çok fazla anahtar kelime tespit edilmiştir. Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin yeterlilikleri, becerileri ve başarılarına ilişkin olarak yazılan tezlerde frekansı 14 olan 7 anahtar kelime tespit edilmiştir.

Onyedinci Alt Amaca İlişkin

Kültür öğretimi ile ilgili anahtar kelimeleri belirlemek amacıyla frekans analizi yapılmıştır. Tablo 17’de sunulmuştur.

Tablo 17.Kültür Öğretimi ile İlgili Anahtar Sözcüklere İlişkin Betimsel Veriler

Anahtar Kelime	f
1 Fıkra	1
2 Efsane	1
3 Kültür	5
4 Kültürel Aktarım	1
5 Kültürel Faktörler	1
6 Kültürel Farkındalık	1
7 Kültür Dil İlişkisi	1
8 Dil Kültür İlişkisi	1
9 Kültür Aktarımı	3
10 Kültürler Arası Etkileşim	1
11 Kültürler Arası Yaklaşım	1
12 Türk Destanları	1
13 Türk Masalları	1

14 Nasreddin Hoca	2
15 Ninni	1
16 Değer Aktarımı	1
17 Değer Aktarımı Referansı	1
18 Türk Kültürü	1
19 Kültürel Öğelerin Aktarımı	1
Toplam	26

Tablo 17’de sunulan verileri incelediğimizde, kültür öğretimi ile ilgili çok fazla anahtar kelime tespit edilmiştir. Kültür öğretimi ile ilgili olarak yazılan tezlerde kullanılan anahtar kelime sayısı 19’dur. Bu sözcüklerin frekansı ise 26 olduğu görülmektedir.

Tablo 18. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Alanında Yazılmış Bilimsel Yüksek Lisans ve Doktora Tezlerinde Geçen Anahtar Kelimelerin Konulara Göre Dağılımına İlişkin Betimsel Veriler

Tema	Anahtar Kelime Sayısı	Anahtar Kelime Frekansı
Dil Öğretimi	46	148
Dil Becerileri	3	3
Dinleme Becerisi	5	5
Konuşma Becerisi	1	2
Okuma Becerisi	31	41
Yazma Becerisi	17	18
Sözcük Öğretimi	18	31
Kültür Öğretimi	19	26
Dil Bilgisi Öğretimi	12	14
Dil Öğretim Kuramları	14	15
Türkçe Okutmanlarının Yeterlikleri	7	8
Öğrenci Yeterlikleri / Becerileri / Başarıları	7	14
Dil Öğretim Yöntem ve Teknikleri	12	13
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Tarihi	8	9
Dünyada ve Türkiye’de Türkçe Öğretimi	6	6

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Programı	8	8
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Teknoloji ve Materyal Kullanımı	25	42
Toplam	239	440

Tablo 18’de sunulan verileri incelediğimizde, frekansı en yüksek olan konu dil öğretimi konusudur. Tabloya göre frekansı en düşük olan konu dil becerileri konusudur. Frekansı en yüksek olan dil öğretimi konusunun anahtar sözcükler bakımından bakıldığında yabancılara Türkçe öğretimi, Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, Türkçe öğretimi, Yabancı dil olarak Türkçe, Dil öğretimi, Dil gibi anahtar kelimelerin daha sık kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu kelimelerin kullanım sıklığının fazlası olması alanda belli konuların üzerinde durulduğu sonucuna ulaşılabilir. Kazanım, İlkeler, Eğilimler, Çok dillilik, Öğretim birliği, Öğretim programı, Program sorunu, Yabancı Dil öğrenimi anahtar kelimelerinin kullanım sıklığının genel olarak az olduğu tespit edilmiştir. Bu anahtar kelimelerinin az kullanılmasında hareketle alanda bu konular üzerinde yoğunlaşmadığı sonucuna varılabilir. Örneğin yabancılara Türkçe öğretimi alanında hazırlanan program, programın eksikleri, ilkeleri üzerinde herhangi bir araştırmaya gidilmeyi sonucuna ulaşılabilir. Bu tezlere başlıklardan hareketle de incelendiğinde programla ilgili herhangi bir çalışma yapılmadığı sonucuna ulaşılabilir. Programla ilgili anahtar kelimelerin büyük olasılıkla kuramsal çerçevede değinildiği düşünülmektedir. Dil Öğretim Yöntem ve Teknikleri başlığında eğitsel oyun, çoklu ortam, çoklu ortam dipnotları, dijital hikâye anlatımı, kelime ağı oluşturma, eğitsel web sitesi, pandomim, karma yöntem, çevrimiçi öğrenme, eylem araştırması, alternatif değerlendirme yöntemleri çalışmalara konu olduğu görülmektedir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde yöntem ve teknik çalışmaları arttırılmalıdır.

Başlıklardan yola çıkarak dil öğretiminde hangi konularla ilişki kurulduğu, hangi konular üzerinde çalışıldığı, alan yazındaki boşlukların belirlenmesi ve Türkçe öğretimin sürecinin nasıl ilerlediği hakkında bilgiler edineceği anahtar kelimelerden anlaşılabilir.

Tartışma ve Sonuç

Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında 2015-2021 yılları arasında yayımlanmış 90 bilimsel yüksek lisans/doktora tezlerine bakıldığında 239 anahtar kelime kullanıldığı görülmüştür. Alan yazını taraması sonucu elde edilen veriler ışığında oluşturulan konulara ve alt konulara bakıldığında konu başlıklarının çeşitlilik gösterdiği anlaşılmaktadır. Bu başlıklar; dil bilimi, dil öğretim kuramları, dil öğretim yöntem ve teknikleri, dil öğretiminde teknoloji, ve materyal kullanımı, okutman yeterlilikleri, öğrencilere ilişkin değişkenler, dünyada ve Türkiye’de yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, alan yazın tarihçesi, Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kültür öğretimi, başlıkları oluşturmuştur. İlgili sonuçlara tablo 18’de yer verilmiştir.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde tarihçe de çalışmalara konu olmuştur. Divanü Lügati’t-Türk frekansı en yüksek olan anahtar kelimedir. Tarih araştırmalarında Kitabul-İdrak-Lisail Atrak, Mukaddimetül Edeb kitaplarından yararlandığı tespit edilmiştir. Çağatay Türkçesi, Türkiye Türkçesi, Altay Dil teorisi diğer anahtar kelimelerdir.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde teknoloji ve materyal kullanımına ilişkin çalışmaların olduğu tespit edilmiştir. Teknoloji kullanımı bakımından anahtar sözcüklere bakıldığında

video, görsel, görsel işitsel materyaller, çizgi film, film, sosyal medya, hikâye kitapları, ders kitabı, hikaye metni, kahoot, web.2, web.2 araçları, zenginleştirilmiş kitap kelimeleri kullanılmıştır. Sınırlı ders materyalleriyle yapılan dil öğretimi, istenilen zamanda istenilen başarıyı vermemektedir. Yabancılara Türkçe öğretiminde istenilen başarıyı elde etmek için derslerin motive edici ve tüm duyu organlarına hitap eden ders araçlarıyla desteklenmesi gerekmektedir.

Dünyada ve Türkiye’de Türkçe Öğretimi başlığından hareketle Türkçenin öğretimi ile ilgili Türkiye dışında çalışmalar yapıldığı tespit edilmiştir. Moğollara Türkçe Öğretimi, Mısırdaki Türkçe Öğretimi, Yunus Emre Enstitüsü anahtar kelimelerinden bu sonuca ulaşılabılır. Diğer önemli anahtar kelimeler ise şunlardır; Kerkük, Arapça, Farsça, Moğolca gibi kelimeler kullanılmıştır.

Temel Dil becerileri açısından incelendiğinde en fazla kullanım sıklığına sahip olan beceri alanı okuma becerisidir. Okuma becerisinin frekansı 41 olduğu tespit edilmiştir. Okuma becerisinin sonra en fazla frekans oranına sahip olan yazma beceri alanıdır. Yazma beceri alanının frekans oranı 17 olarak tespit edilmiştir. Temel dil becerileri arasında en az frekansa sahip olan konuşma becerisidir. Konuşma becerisiyle ilgili çok az anahtar sözcüğe yer verildiği tespit edilmiştir. Konuşma becerisiyle ilgili anahtar kelimelerinin frekansı 2 olduğu tespit edilmiştir. Dinleme becerisiyle ilgili anahtar kelimelerinin frekans değeri 5’tir. Bu sonuçlardan hareketle konuşma ve dinleme becerisiyle ilgili az çalışma yapılmış olduğu sonucuna ulaşılabılır. Sevim ve İşcan’ın (2012) Türkçe eğitimi alanında yaptığı çalışmada ve Büyükkız (2014), incelediği yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında yazılmış lisansüstü tezlerde en çok yazma becerisinin çalışıldığını; konuşma ve dinleme becerilerine hemen hemen hiç yer verilmediğini belirtmiş, benzer sonuçlara bu çalışmada da ulaşılmıştır. Alanda bu becerilerle ilgili çalışmaların artırılması gerektiği düşünülmektedir. Kelime öğretimi konusunda çalışmalar yapıldığı gözlenmiştir. Yüksek lisans tezlerinde sözcük öğretimi konusunda 17 anahtar sözcük tespit edilmiştir. Bu anahtar sözcüklerin kullanım sıklığı ise 29’dur. Frekansı yüksek olan anahtar sözcüklerin “Söz varlığı” olduğu dikkat çekmektedir.

Dil Öğretim Kuramları konusunda yazılan yüksek lisans tezlerinde 14 anahtar sözcük tespit edilmiştir. Sözcüklerin toplam frekansı 15 olup tutum 2, diğer sözcükler ise 1 frekansa sahiptir. Bu anahtar sözcükler; öğrenen özerkliği, motivasyonel benlik sistemi, motivasyon, öz yeterlilik, kaygı, beklenti Etkinlik kuramı, Etkinlik temelli öğrenme, İletişim kurma istekliliği, yenilenmiş Bloom taksonomisi, bilişsel öğrenme düzeyleri, Teknoloji tabanlı dil öğretimi kelimelerini içermektedir. Çalışmaların yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dil öğretim kuramları açısından farklı dil öğretim kuramlarının olmadığı ve yeterli çalışmaların olmadığı gözlenmektedir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde çok sayıda dil öğretim kuramlarından faydalanılırsa alana katkı sağlanacağı düşünülmektedir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi programı konusunda yazılan yüksek lisans tezlerinde 8 anahtar sözcük tespit edilmiştir. Anahtar sözcüklerin hepsi 1 frekansa sahiptir. Hala günümüzde ortak bir ‘‘ Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretim Programı’’ bulunmamaktadır. Kurumlar Avrupa Ortak Çerçeve metninsen hareketle çalışmalarını oluşturmaktadır. Ayrıca Maarif Vakfının oluşturduğu programda Türkçe öğreticilerinin rehberi konumundadır. Süreçte hala ortak bir program oluşturulmadığı bilinen bir gerçektir. Dil öğretiminde herkesin kullandığı bir program olmadığı için ortak bir dil anlayışına sahip olunmadığı düşünülmektedir. Yüksek lisans tezlerinde dil bilgisi öğretimi konusunda frekansı 12 olan anahtar sözcük tespit edilmiştir. Bu anahtar sözcüklerin kullanım sıklığı ise 14’tür. Yabancı dil olarak Türkçe

öğretiminde dil bilgisi öğretimi de önemli bir yere sahiptir. Dilin mantığını öğretmek istiyorsak dil bilgisinin öğretimine dikkat edilmesi gerektiği düşünülmektedir. Yeterli sayıda alanda dil bilgisiyle ilgili çalışmalarının yapılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Türkçe okutmanlarının yeterlikleri temasına dâhil edilen tezlerde frekansı 4 olan 5 anahtar kelime tespit edilmiştir. ‘‘Öğretmen yeterlilikleri, öğretmen geri bildirim, öğretici görüşleri, öğretmen ve öğrenci görüşleri’’ anahtar kelimeleri çalışmalara konu olduğu gözlenmiştir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğretici görüşlerine dikkat edildiği, önem verildiği gözlenmektedir. Süreçte öğreticinin gözlemleri çalışmalara konu olduğu ve öğreticinin süreçte ne durumda olduğunu anlaşılmasının için bu tarz çalışmalarının sayısının artırılması gerektiği düşünülmektedir. Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin yeterlikleri, becerileri ve başarılarına ilişkin olarak yazılan tezlerde frekansı 6 olan 12 anahtar söz kelime tespit edilmiştir. ‘‘ Öğretmen ve öğrenci görüşleri, akran geri bildirim, yabancı öğrenciler, yabancılar, Yabancı uyruklu öğrenciler, yabancı uyruklu’’ anahtar kelimeleri çalışmalara konu olduğu gözlenmiştir. Süreci yaşayan öğrencilerin durumlarını anlayabilmek için öğrenci görüşlerine başvuran çalışmalara yer verilmesi alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Kültür öğretimi ile ilgili olarak yazılan tezlerde kullanılan anahtar sözcük sayısı 19’ dur. Bu Sözcüklerin frekansı ise 26’ dır. Alanda kültür ilgili çalışmaların yapıldığı tespit edilmiştir. Kültür öğretiminde efsane, fıkra, Türk masalları, Türk destanları, Nasreddin Hoca, ninni gibi unsurlardan faydalandığı görülmektedir. Ancak incelenen yıllar arasında yeterince kültürle ilgili yeterli çalışmaların olmadığı söylenebilir. Alanda dil öğretiminde önemli bir yere sahip olan kültür üzerinde yoğunlaşması gerektiği düşünülmektedir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ortak bir programın eksikliğine ilişkin çalışmalar kazandırılmalıdır. Programın eksikliğine ilişkin durum tespiti yapılması bu problem üzerinde çalışmaların başlatılmasına temel oluşturur. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde konuşma ve dinleme becerileriyle ilgili çalışmalarının arttırılmadığıdır. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde sürecin iki önemli parçası olan öğretmen ve öğrenci görüşleri üzerinde daha fazla çalışmalar yapılmalı süreç hakkında durum tespiti yapılmalıdır. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yöntem ve teknik çalışmaları arttırılmalıdır. Dil öğretiminde kültürden daha fazla faydalanılmalı ve kültür üzerinde çalışılmalıdır. Yüksek lisans tezlerinde geçen anahtar kelimelerin incelendiği bu çalışmadan sonra, dergilerde yayımlanan makaleler ve doktora tez çalışmaları da bu kapsamda incelenerek Türkçe eğitimi alanında genel bir değerlendirme yoluna gidilmelidir.

KAYNAKLAR

- Barın, E. (2004). Yabancılara Türkçe öğretiminde ilkeler, Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları, 1, 19-30.
- Büyükkız, K. (2014). Yabancılara Türkçe öğretimi alanında hazırlanan lisansüstü tezler üzerine bir inceleme. Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 11(25), 203-213.
- Erdem, M. D. , Gün, M. , Şengül, M.,Özkan, E. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında yazılmış bilimsel makalelerde geçen anahtar sözcüklere ilişkin bir içerik analizi. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 34(1) , 213-237.
- Kabacı, T., Erdoğan, Y. (2007). Fen bilimleri, bilgisayar ve matematik eğitimi alanlarındaki tez çalışmalarının istatistiksel açıdan incelenmesi. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2(22), 54-63.
- Kocaman, O., Kızılkaya Cumaoglu, G. (2014). Yabancı dilde kelime öğrenme stratejileri ölçeğinin geliştirilmesi. Eğitim ve Bilim Dergisi, 39(176), 293-303.
- Özbay, M., Melanlıoğlu, D. (2008).Türkçe eğitiminde kelime hazinesinin önemi. Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 5(1),30-45.
- Sevim, O., İşcan, A. (2012). Türkçenin eğitimi ve öğretimi alanında yapılan yüksek lisans tezlerinde geçen anahtar kelimelere dönük bir içerik analizi. Turkish Studies, 7(1), 1863-1873.
- Yücel Toy, B., Güneri Tosunoğlu, N. (2007). Sosyal bilimler alanındaki araştırmalarda bilimsel araştırma süreci, istatistiksel teknikler ve yapılan Hatalar. Gazi Üniversitesi Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi , (1) , 1-20.
- Tatar, E., Tatar, E. (2008). Fen bilimleri ve matematik eğitimi araştırmalarının analizi-1: Anahtar Kelimeler. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 9(16), 89-103.